

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Středisko Diakonie ČCE „Ratolest“ – církevní speciální školy
pro žáky s více vadami, Praha 10, Saratovská 159**

Saratovská 159, 100 00 Praha 10 – Strašnice

Identifikátor školy: 600 021 319

Termín konání tematické inspekce: 7. – 9. ledna 2003

Čj.:	019 0025/03-5156
Signatura:	ta0zw416

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Středisko Diakonie ČCE „Ratolest“ - církevní speciální školy pro žáky s více vadami v Praze 10 – Strašnicích dle Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení čj.: 23 161/99-21 ze dne 12. července 1999 sdružuje:

- Pomocnou školu pro žáky s více vadami kapacita 16 žáků
- Přípravný stupeň pomocné školy kapacita 8 žáků
- Speciální mateřskou školu pro děti s více vadami kapacita 6 dětí
- Zvláštní školu pro žáky s více vadami kapacita 6 žáků
- Výdejnu jídel kapacita 25 jídel

Dle Výkazu o speciálních školách podle stavu k 30. září 2002 Škol (MŠMT) V 4-01 navštěvoval k tomuto datu jeden žák přípravný stupeň pomocné školy a jedenáct žáků pomocnou školu. Zvláštní škola ani speciální mateřská škola nabyly naplněny.

Žáci jsou do školy vřazováni v souladu s platnou legislativou o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Výuka se řídí individuálními vzdělávacími plány zpracovanými dle Vzdělávacího programu pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy schváleného MŠMT čj.: 24 035/97-22.

Škola je součástí Střediska Diakonie ČCE „Ratolest“ (dále jen středisko). Toto středisko pracuje jako denní stacionář pro klienty s kombinovanými vadami. Většina klientů střediska je žáky speciální školy. Ředitelka střediska jmenovaná zřizovatelem je zároveň ředitelkou školy. Na vzdělávání ve speciální škole těsně navazují a prolínají se s ním služby poskytované Diakoníí ČCE (fyzioterapie, hypoterapie, canisterapie). Aktivity školy a střediska nelze pro jejich celkovou personální a materiální propojenost důsledně rozlišovat.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- Personálních a materiálně technických podmínek vzdělávací činnosti
- Průběhu vzdělávání
- Realizace vzdělávacích programů
- Hodnocení žáků

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Všechny tři učitelky speciální školy (včetně ředitelky) splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti, vychovatel ani vychovatelka tuto podmínku nesplňují, oba jsou absolventy Evangelické akademie.

Formální nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti vychovatelů negativně neovlivňují kvalitu vzdělávání. Všichni pedagogové jsou osobně zaujatí pro svou práci, projevují maximální míru empatie a v dané problematice se dobře orientují a dle možností se nadále vzdělávají. Na péči o žáky se pod vedením pedagogů významně podílejí pracovníci v náhradní vojenské službě.

Organizace chodu speciální školy byla posledního půl roku zajišťována ředitelkou dočasně pověřenou řízením celého Střediska Diakonie ČCE „Ratolest“. Od 1. ledna 2003 byla jmenována do této funkce nová ředitelka s požadovaným pedagogickým vzděláním.

Ředitelka školy řídí pedagogickou práci ve škole, zaměstnance školy vede a motivuje k dalšímu vzdělávání, popřípadě k doplňování si odborné a pedagogické způsobilosti. Další vzdělávání je především realizováno z nabídky Diakonie Československé církve evangelické. Zaměření tohoto vzdělávání koresponduje s potřebami školy.

Organizační struktura zařízení je funkční. Ředitelka školy je zároveň ředitelkou celého Střediska Diakonie ČCE „Ratolest“, což umožňuje efektivní koordinaci služeb školy se sociálními službami financovanými z MPSV a jiných zdrojů. Tato koordinace se v činnosti školy projevuje především v těsné spolupráci učitelek, vychovatelů a dalších zaměstnanců střediska (fyzioterapeutky a pracovníků náhradní vojenské služby) a podporuje kvalitu a komplexnost práce s dětmi s postižením.

Kompetence zaměstnanců jsou jasně stanoveny. Vnější i vnitřní informační systém je vytvořen a je funkční.

Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Speciální škola je umístěna v pronajaté starší přízemní budově, která je upravena pro potřeby dětí a žáků s těžkým postižením. Okolo budovy se nachází upravená oplocená zahrada. Všechny prostory v přízemí budovy jsou bezbariérové. Při současném počtu žáků dispozice místností vyhovuje potřebám speciální školy, velikost a vnitřní dispozice budovy však neumožňuje plné využití povolené kapacity všech součástí speciálních škol.

Jednotlivé třídy i ostatní vnitřní prostory jsou podnětné a esteticky upravené. Vybavení standardním nábytkem je dostatečné a účelné. Místnosti jsou vhodně členěny, takže poskytují dostatek místa pro výuku i relaxaci. K dispozici je i menší místnost s relaxačním bazénkem s míčky. Tělesná výchova se vyučuje v pronajímané sousedící sportovní hale. Pro potřeby pracovního vyučování škola využívá ergoterapeutickou dílnu patřící středisku. zřízena a vybavena Stimulaci zrakově postižených žáků slouží temná komora zvláštní místnost je vyhrazena pro rehabilitační cvičení. Nově byla zařízena školní výdejna jídel a jídelna. Obě tyto místnosti jsou zároveň využívány při nácviu praktických dovedností žáků.

Vybavení názornými pomůckami a dalšími materiály i jejich využívání je na vynikající úrovni. Velké množství praktických pomůcek je vyrobeno zaměstnanci školy a střediska. Vybavení výpočetní technikou je průměrné, pro výuku je k dispozici jeden počítač s výukovými programy využitelnými pro žáky s kombinovaným postižením (např. Méd'a, Brepta, Altík).

Všechny dostupné materiály a pomůcky jsou ve speciální škole efektivně využívány. Vedení školy sleduje stav materiálně-technických podmínek a přijímá v rámci možností přiměřená opatření k jejich průběžnému zlepšování.

Úroveň materiálně-technických podmínek podporuje vzdělávání žáků a je celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Realizace vzdělávacího programu je v souladu se zařazením do sítě škol a školských zařízení.

Výuka probíhá podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou v souladu se schváleným vzdělávacím programem. Škola funkčně využívá možnosti úprav učebních plánů daných vzdělávacím programem pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy a vyhláškou o speciálních školách a speciálních mateřských školách.

Povinná dokumentace žáků je vedena průkazným způsobem a zachycuje relevantně průběh a výsledky vzdělávání.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání

V průběhu inspekce bylo hospitováno v obou třídách školy. V obou třídách byli přítomni ve výuce a efektivně spolupracovali zároveň dva pedagogičtí pracovníci (učitel a vychovatel) se kterými spolupracovali i pracovníci v náhradní vojenské službě.

Žáky se dařilo v rámci jejich dispozic motivovat pro výuku. přiměřeně volenými činnostmi, využitím vhodných speciálních pomůcek a empatickým přístupem. Učitelům se klidným a trpělivým přístupem dařilo vytvářet atmosféru vzájemné důvěry a spolupráce. Prioritou ve vzdělávání žáků s těžkým kombinovaným postižením je vytváření a upevňování zásad sebeobsluhy, rozvoj socializace a vytváření komunikačních schopností a řečových dovedností. U zrakově postižených žáků je kladen důraz na samostatnou orientaci a pohyb v prostoru.

Klasifikace žáků je prováděna širším slovním hodnocením

Individuální vzdělávací programy žáků (dále IVP) jsou zpracovány na velmi dobré úrovni ve spolupráci s odborníky z jiných pracovišť (PPP, SPC). Podkladem pro jejich vypracování je podrobná diagnostika výchozího stavu žákových kompetencí a potencionálních možností rozvoje v jednotlivých oblastech. Plány mají jasnou strukturu, obsahují relevantní cíle i strukturu učiva. Plnění IVP je v širším týmu všech zainteresovaných odborníků v čele s třídním pedagogem pravidelně vyhodnocováno. Vlastní realizace výuky je upravena v rámci školy vzájemně provázanými individuálními rozvrhy. Tento způsob organizace garantuje efektivní využití vyučovacího času.

Bezprostřední příprava na výuku byla ve všech případech promyšlená a vycházela ze zpracovaných IVP.

Použité vyučovací metody a formy ve většině případů korespondovaly s potřebami a možnostmi žáků s kombinovaným postižením, popř. autismem a se stanovenými vzdělávacími cíli. Vždy byly důsledně respektovány individuální vzdělávací potřeby jednotlivých žáků. Klíčové kompetence dětí jsou rozvíjeny. Vyučující promyšleně využívaly speciálních pomůcek a efektivně spolupracovaly s vychovateli a pracovníky náhradní vojenské služby. Individuální i skupinová práce se vzájemně funkčně doplňovaly. Systematicky jsou dodržovány psychohygienické zásady. Do výuky jsou vhodně začleňovány prvky aktivní i pasivní relaxace a rehabilitace.. Materiální podpora výuky je na velmi dobré úrovni, učitelé systematicky využívají dostupných pomůcek a materiálů. Komunikační úroveň pedagogických pracovníků je na vynikající úrovni, při výuce pedagogové využívají vyjma běžné komunikace i alternativní komunikační prostředky.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou ve speciálních školách na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou v rámci školy posuzovány formou pravidelné evaluace. Posuzováno je plnění vzdělávacích cílů stanovených individuálními vzdělávacími plány i celkový rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí. Evaluace je realizována ve spolupráci pedagogů, psychologů a dalších pracovníků střediska. V rámci možností je spolupracováno i s rodiči žáků. Systém evaluace je promyšlený a funkční. Na podkladě zjištěných výsledků jsou přijímána vhodná opatření.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy:

Vzdělávání je realizováno dle pečlivě zpracovaných individuálních vzdělávacích plánů, klíčové kompetence žáků dle jejich možností systematicky rozvíjeny. Použité metody a formy jsou v souladu se specifickými potřebami žáků. Učitelé i další pedagogičtí pracovníci projevují při své práci se žáky s těžkým kombinovaným postižením vysokou míru odbornosti, empatie a vynikající komunikační schopnosti.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Zřizovací listina Diakonie ČCE – středisko „Ratolest“ v Praze 10 - Strašnicích čj.: D 352/2001 ze dne 1. října 2001 se v názvu organizace neshoduje s rozhodnutím o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj.: 23 161/99-21 vydaným MŠMT dne 12. července 1999.

Činnost škol je bezprostředně provázána s činností Diakonie ČCE. Tato vnitřní provázanost umožňuje návaznou péči v sociální oblasti, tj. realizaci podpůrných rehabilitačních a speciálních terapií.

V současné době je škola naplněna převážně dospělými žáky zařazenými do středního a vyššího stupně pomocné školy. Jedná se o žáky opětovně zařazené do systému vzdělávání po předchozím osvobození od povinné školní docházky. Tito žáci absolvovali v tomto zařízení před zařazením do školy tříletou přípravu na vzdělávání a v důsledku výše popsaných skutečností budou ještě několik dalších let plnit svou povinnou školní docházku.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

Zřizovací listina čj.: D 352/2001 ze dne 1. října 2001

Změna zřizovací listiny čj.: D 409/2002 ze dne 18. prosince 2002

Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol a předškolních zařízení ze dne 12. července 1999, vydané MŠMT ČR čj.: 23 161/99-21

Jmenování do funkce ředitele Diakonie ČCE čj.: D 400/2002 ze dne 13. prosince 2002

Výkaz o speciálních školách Škol (MŠMT) V 4-01 stav k 30. září 2002

Školní řád, pracovní řád

Rozvrhy hodin

Individuální vzdělávací plány vybraných žáků

Osobní dokumentace žáků s postižením

Katalogové listy

Třídní výkazy

Třídni knihy
Záznamy z pedagogických rad
Hospitační záznamy
Dokumentace zaměstnanců

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání jsou velmi dobré. Dílčí nedostatky v oblasti odborné a pedagogické způsobilosti jednotlivých pracovníků jsou kompenzovány jejich empatií a entuziasmem. Pozitivem je vzdělání dalších zaměstnanců ve speciálně pedagogické problematice, které umožňuje komplexnější péči o těžce kombinovaně postižené žáka.

Materiálně-technické podmínky korespondují s potřebami žáků. Využití stávajícího vybavení a speciálních didaktických pomůcek vede k maximálnímu rozvoji těžce handicapovaných žáků s ohledem k jejich možnostem. Pomůcky jsou dle finančních možností střediska pořizovány promyšleně a jsou ve výuce systematicky využívány.

Individuální vzdělávací programy, podle nichž je vzdělávání realizováno, jsou komplexní a zahrnují všechny klíčové kompetence. Průběh vzdělávání koresponduje se současnými trendy ve vzdělávání postižených. Ve spolupráci s pracovníky střediska jsou vhodně začleněny doplňkové podpůrné terapie. Výsledky vzdělávání jsou systematicky sledovány a využívány jako podklad pro plánování vzdělávacích činností.

V období od poslední inspekce (23. – 25. ledna 2001) došlo ke zlepšení v oblasti personálních podmínek výuky, zvýšil se podíl plně kvalifikovaných pracovníků. Zlepšení nastalo i v oblasti systematického metodického vedení školy a pedagogických pracovníků. Zvýšila se i kvalita individuálních vzdělávacích plánů. Nově byla vybavena výdejna jídel a jídelna. Z finančních důvodů nedošlo k nákupu některých plánovaných speciálních pomůcek.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Marie Šrámková	M. Šrámková, v.r.....
Členové týmu	Mgr. Karel Kaprálek	K. Kaprálek, v.r....

V Praze dne 14. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:14. ledna 2003.....

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

Mgr. Vlasta Bešćecová

V. Bešćecová, v. r.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy – MHMP odbor školství,	14. ledna 2003	019 0025/03-5156
Diakonie Českobratrské církve evangelické, Belgická 22 120 00 Praha 2	14. ledna 2003	019 0025/03-5156

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
	-	Připomínky nebyly podány